

N:o 101.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 6 maj 1893.
— — — — Andra Kammaren den 6 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, om förbättring i de nuvarande
pensionsvilkoren i folkskolelärares enke- och pupillkassa.*

(Första Kammarens tillfälliga utskotts [n:o 2] utlåtande n:o 8.)
(Andra — — — [n:o 1] — — 7.)

Till Konungen.

Enligt det för folkskolelärares enke- och pupillkassa gällande reglemente af den 15 oktober 1875 utgår pensionen för ensam enka med 20 procent af den lön, efter hvilken tjensten är delaktig i folkskolelärares pensionsinrättning, för enka med ett eller flera pensionsberättigade barn med 30 procent, för ett ensamt barn med 10 procent och för två eller flera barn med 20 procent af samma lönebelopp. Då delaktighetsbeloppet från början af år 1892 var lägst 700 kronor, utgör pensionen numera i regeln 140 kronor för ensam enka och 210 kronor för enka med barn, under det att för redan afgangna folkskolelärares enkors pensionen kan vara lägre än 140 kronor. Vid 1890 års slut lära

pensioner hafva utgått till tjugu enkör med blott 80 kronor, till tolf med hvardera 100 kronor och till tvåhundra-trettiofyra med hvardera 120 kronor.

Hos Riksdagen har i väckt motion framhållits önskvärdheten deraf, att en utredning verkställdes, huruvida — utan höjning af vare sig statsbidraget eller delegarnes afgifter — en sådan förbättring i de nuvarande pensionsvilkoren i nämnda kassa kunde ega rum, att samtliga pensioner komme att utgå med högre procent af delaktighetsbeloppet, än hvad nu är fallet.

Detta förslag torde innefatta ett för landets folkskolelärarepersonal redan mångårigt önskningsmål, om hvars behjertansvärda beskaffenhet blott en mening lärer kunna hysas. Under de sistförflutna åren har ämnet vid flere tillfällen bringats på tal af de revisorer, som i följd af Eders Kongl. Maj:ts uppdrag granskat kassans förvaltning. På allt starkare grunder har man nemligen ansett sig kunna ifrågasätta, huruvida icke kassans ställning i sjelfva verket vore betydligt förmånligare, än hvad som efter de ursprungliga beräkningarna antagits. De revisorer, som granskat kassans förvaltning under treårsperioden 1888—1890, ansågo sig därför böra i sin den 8 augusti 1891 till Eders Kongl. Maj:t afgifna berättelse hemställa om, jemte annat, en noggrann utredning af kassans ställning i försäkringstekniskt afseende. Sedan Eders Kongl. Maj:t i anledning häraf infordrat yttrande af kassans direktion samt direktionen begärt utlåtande i saken af inspektören öfver försäkringsanstalterna, har denne utan att direkt vilja påstå, att kassans ställning vore så fördelaktig, att förbättringar i de nuvarande pensionsvilkoren kunde ernås, dock medgifvit, att de af revisorererna anförda siffror och skäl syntes hänvisa på en sådan möjlighet, hvarefter direktionen i utlåtande den 24 mars 1892 funnit sig böra tillstyrka företagandet af den föreslagna utredningen.

Den 10 juni sistlidne år fann Eders Kongl. Maj:t dock skäligt förordna, att med den föreslagna utredningen borde tills vidare anstå.

Enär emellertid det »tills vidare», som i nämnda beslut användts, torde antyda, att Eders Kongl. Maj:t icke finner den ifrågasatta utredningen öfverflödig, om den än vid då förevarande tillfälle icke syntes vara af omständigheterna nödvändiggjord, har Riksdagen icke funnit sagda beslut böra betraktas såsom hinderligt för en fullföljd af frågan, och då den allt jemt befästa öfvertygelsen om möjligheten af ett bättre tillgodoseende af efterlevande enkors och barns intresse måste, der den icke vare sig klarligen vederlägges eller ock vinner förtjent afseende, hos landets talrika folkskolelärarepersonal åstadkomma en miss-

stämning, hvilkens befogenhet knappast torde kunna förnekas, får Riksdagen, som anser, att den begärda utredningen icke bör förvägras, härmed anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida, utan höjning af vare sig statsbidraget eller delegarnes afgifter, en sådan förbättring i de nuvarande pensionsvilkoren i folkskolelärnarnes enke- och pupillkassa må kunna ega rum, att samtliga pensioner utgå med högre procent af delaktighetsbeloppet än hvad nu är fallet, samt att Eders Kongl. Maj:t ville till Riksdagen inkomma med det förslag, hvar till utredningen kan föranleda.

Stockholm den 6 maj 1893.

Med undersåtlig vördnad.